

NOVA GORICA: Pogovor z igralko

novogoriškega gledališča Heleno Peršuh

V iskanju radosti in avtorja

Novogoriško gledališče je s svojim dolgoletnim ustvarjanjem zaznamovala igralka bistrin očii, prijetnega nasmeha, vedrega obraza, ki izžareva toplino in preprostost. **Helena Peršuh** je oblikovala številne nosilne vloge, za svoje delo je bila tudi nagrajena. V zadnjih sezonah se je preobrazila v presunljivo žensko v Cloveškem glasu, širokosrčno učiteljico Siobhan v Skrivnostnem primeru ali Kdo je umoril psa, veličastno Ateno v Trajankah, čutečo Elmiro v Tartuffu in nenazadnje v Mater v spektakularni predstavi Sest oseb išče avtorja v režiji Paola Magellija, ki je premiero doživela v začetku meseca.

Šesterica oseb zmoti gledališko skupino pri vaji; prišleki bi radi, pravijo, uprizorili svojo predstavo. Tako se razkrijejo številne zgodbe. Kakšna je vaša "oseba"?

"Mati, ki jo igram, sicer pride v gledališče, vendar ne želi svoje zgodbe razkrivati pred tujci. Z ogorčenjem in sramom poslušča hčerko in bivšega moža, ki strastno razkrivata njihovo dramo, bolezen njihove družine. Govori malo, spregovori samo takrat, ko mora pojasniti svojo resnico. Avtor Luigi Pirandello v uvodu pravi, da ona čuti. Čuti bolečino, ki se vedno znova obnavlja, ki je ne zapusti. Bolečino matere ob izgubi otroka."

V zadnjem času se veliko govori in piše o preizkušnjah in boleznih. Strokovnjaki svetujejo, naj spregovorimo o težavah, naj jih ne skrivamo.

"Težko je odkrito spregovoriti o težavah. Sram nas je. Sploh v današnji družbi, kjer vlada kult lepega, uspešnega posameznika, ko nam na vsakem koraku vsiljujejo nerealne podobe srečnih družin, je to še zlasti težko. Tudi o tem govori Pirandello, da je treba spregovoriti, se soočiti s svojimi demoni, se očistiti krivde, da ne zblazniš, da lahko živiš, pa čeprav na tako absurden način, kot to počnejo Osebe v tej predstavi."

Absurd velikokrat povezujemo s smehom, komedijo, čeprav ni vedno tako.

"Življenje samo je absurdno, v nasprotju z logiko, nesmiselno. Absurden odnos politike in velikih korporacij do okolja ni prav nič zabaven, je zastrašujoč. Vojne so absurde, revščina je absurda. Drama absurda pa je seveda komična, celo groteskna."

So vam všeč komične vloge?

"Ja, zelo, ampak so mi najpogostejšeodeljene vloge v dramah in tragedijah."

Kako to?

"Tako me vidijo. Ne izbiram sama, nimam te pozicije. To je naloga umetniških vodij v sodelovanju z režiserji. Na žalost je tako, da se v življenju velikokrat odločimo za tisto, kar nam je znano. Je enostavnejše, je preizkušeno. Za novosti je potreben po-

gum."

Vam je bilo kdaj žal, da niste igrali več komičnih vlog?

"Glejte, ne dobiš zmeraj vsega, kar si želiš, po čemer hrepeniš. Že mora tako biti. Hvaležna sem, da imam delo. Zdaj sem v letih, ko dobivam vloge 'trpečih' mam, potem pa upam, da bo prišla tudi kakšna komična nona (smeh)."

Kaj pa vloga učiteljice v predstavi Skrivnostni primer ali Kdo je umoril psa?

"To je predstava o fantu z avtizmom, o njegovih težavah v vsakdanjem življenju, šoli, družini. Pa tudi o težavah njegovih staršev in širše okolice, ki so povezane s fantovo drugačnostjo. Na srečo ima učiteljico, s katero je povezan, ki ga razume, pri kateri najde toplino in zavetje. Je njegova luč na koncu tunela, če uporabim metaforo iz predstave. Sprejemati drugačnost, imeti odprto srce za druge, tudi drugače misleče, je velik blagoslov."

Skrivnosti, prevare, ljubezen in še marsikaj pa so teme televizijske nadaljevanke, ki kmalu prihaja na POP TV. Najini mostovi.

"Igram Ksenijo Jug, Borisovo ženo (Jerej Kuntner) in Tanjino mamo (Anuša Kodolja). Smo preprosta družina, ki se znajde v vrtincu različnih težav in nesporazumov ..."

Zakaj ste se odločili za vlogo v telenoveli?

"Sprejela sem ponujeno vlogo, ker sem si želela tudi igranja pred kamero."

Na svoj račun bodo prišli obiskovalci novogoriškega gledališča, ker ...

"... v nadaljevanke igrata tudi Jure Kopušar in Andrej Zalesjak, krasna mlada kolega."

Vam je lepo na Primorskem, kajne?

"Ja, razmišljam, da bi se počasi preselila sem, ker me voznja v Ljubljano utruja. Z veseljem bi živela na kakšnem hribočku blizu Nove Gorice. Tu je sonce."

Kako otroka spremljata vaše delo?

"Ne prihajata prav veliko v gledališče. Hči pride na kakšno premiero, če utegne, da stiska pesti zame in me malo pomiri, ker imam vedno tremo. Nimata pa želje, da bi se ukvarjala z gledališčem. Iščeta svoje poti. Ni tako enostavno odkriti, kdo si in kaj bi v življenju rad počel. Verjamem, da bosta našla svoj smisel."

Nekoč ste rekli, da so bili vaši starši tudi potrpežljivi z vami in vašimi študijskimi odločitvami.

"Ja, zelo. V srednji šoli sem sicer vzljubila gledališče, nisem pa želela postati igralka. Želela sem biti zdravnica, a to je že zgodovina."

Saj je povezava med zdravniki in igralci, eni za telo, drugi za dušo.

"To ste pa tako lepo rekli. Upam, da se to kdaj zgodi! To je smisel."

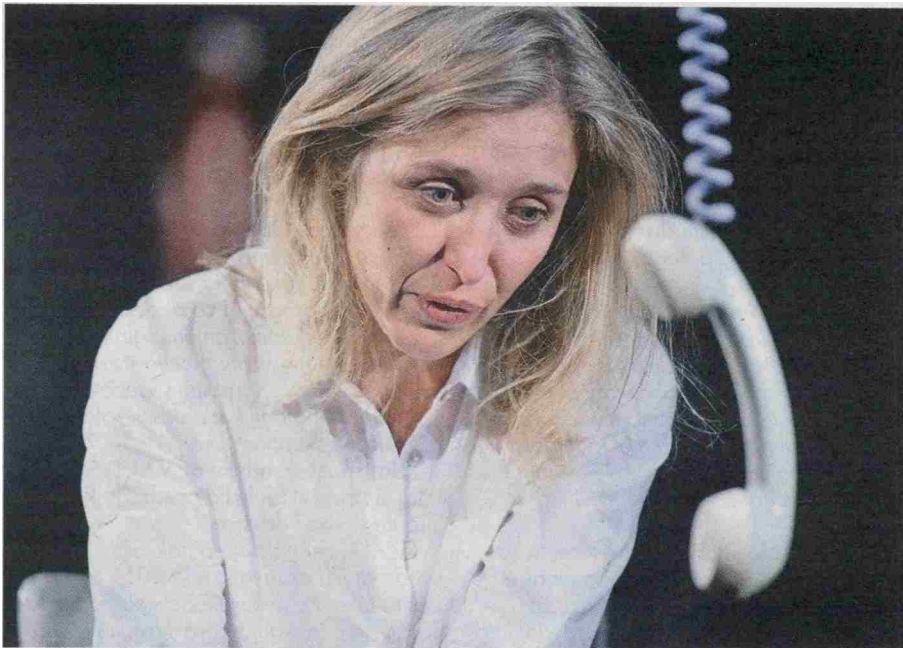
Kaj pa vas poboža, ko niste na odru?

"Moja družina, pa dobra knjiga, sprehod po gozdu, če imam čas, se odpeljem na kakšno dobro razstavo, da se oči in duša napijejo lepote in umetnosti."

Pa še zadnje vprašanje. Kaj iščete, če ne avtorja?

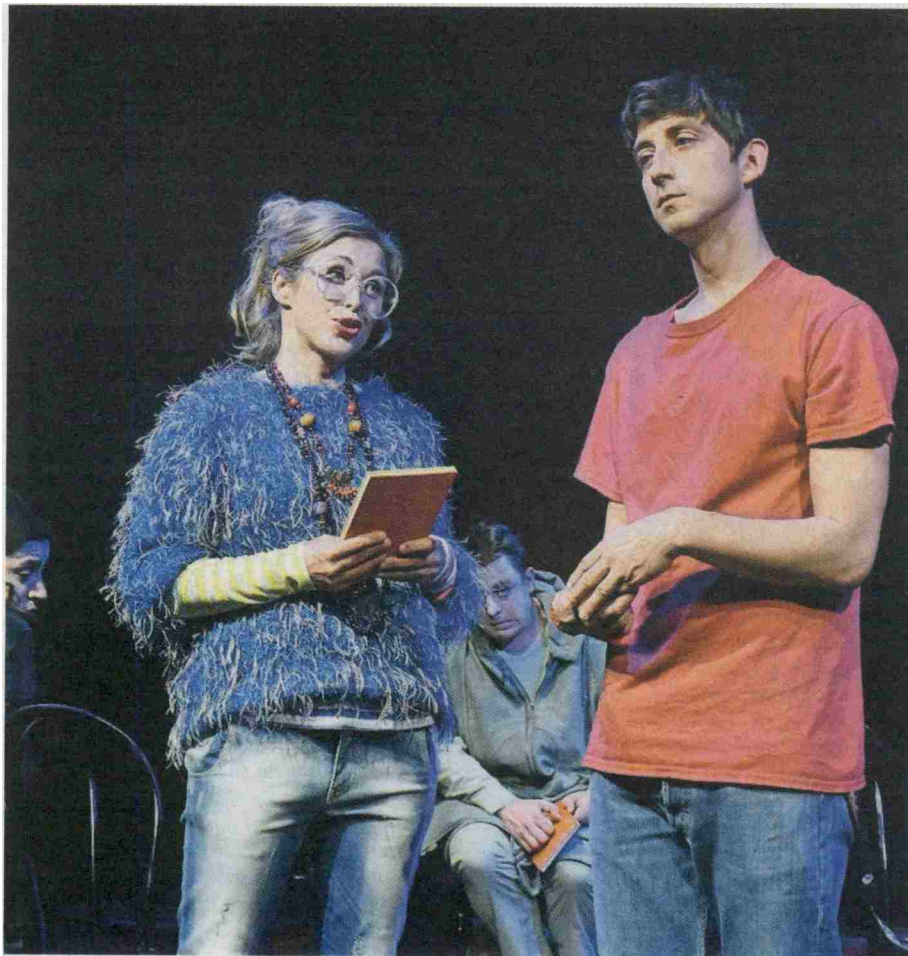
"(Smeh) Veste, kaj iščem? (razmislek) Radosť ... Kar naenkrat se zaveš, da je nekam zbežala."

ANIKA VELIŠČEK

Helena Peršuh v monodrami Človeški glas

Foto: SNG Nova Gorica/Peter Uhan

Helena Peršuh kot učiteljica in Žiga Udir kot Christopher v predstavi *Skrivnostni primer ali Kdo je umoril psa*

Foto: SNG Nova Gorica/Peter Uhan